Edunvalvontavaltuutus

Lääkärikirja Duodecim 5.5.2021 *Oikeustieteen tri Anna Mäki-Petäjä-Leinonen*

- Valtakirjan muotovaatimukset
- Edunvalvontavaltuutuksen voimaantulo
- Digi- ja väestötietovirasto valvoo
- Lisää tietoa edunvalvontavaltuutuksesta
- Kirjallisuutta

Edunvalvontavaltuutuksella yksilö valtuuttaa valitsemansa henkilön huolehtimaan asioistaan sen varalta, että hän myöhemmin tulee sairauden tai henkisen toiminnan häiriintymisen vuoksi kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan itse.

Hän voi oikeuttaa toisen henkilön edustamaan itseään sekä taloudellisissa asioissa että henkilöään koskevissa asioissa, kuten esimerkiksi terveydenhoidossa.

Edunvalvontavaltuutusta koskeva laki 1 tuli voimaan 1.11.2007.

Valtakirjan muotovaatimukset

Edunvalvontavaltuutus tehdään kirjallisesti testamentin tapaan.

Edunvalvontavaltuutusta koskevassa valtakirjassa valtuuttaja nimeää valtuutetun, joka on suostunut tehtävään, sekä määrittelee asiat, jotka valtuutus kattaa. Valtakirja allekirjoitetaan kahden esteettömän todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä. Lähiomainen ei voi toimia todistajana. Allekirjoitettu valtakirja luovutetaan valtuutetulle eli henkilölle, joka on nimetty asioita hoitamaan.

Edunvalvontavaltuutuksen voimaantulo

Jos on käynyt ilmeiseksi, että valtuutuksen antanut henkilö ei kykene enää hoitamaan asioitaan esimerkiksi etenevän muistisairauden vuoksi, valtuutettu voi pyytää digi- ja väestötietovirastoa (DVV) vahvistamaan valtuutuksen. Samalla valtuutetun tulee esittää DVV:lle alkuperäinen valtakirja sekä lääkärinlausunto tai vastaava asiakirja, joka todistaa, että valtuutuksen antanut henkilö on tullut kyvyttömäksi hoitamaan niitä asioita, joita valtuutus koskee. Valtuutus tulee voimaan, kun digi- ja väestötietovirasto on sen vahvistanut.

Digi- ja väestötietovirasto valvoo

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) valvoo valtuutetun toimintaa erityisesti taloudellisissa asioissa. Kun valtuutetun tehtävä alkaa, hänen tulee antaa DVV:lle luettelo niistä päämiehen varoista ja veloista, joita valtuutus oikeuttaa hänet hoitamaan. Jos DVV myöhemmin pyytää, valtuutetun tulee antaa selvitys talouteen liittyvien asioiden hoitamisesta.

Valtuutuksen antanut henkilö voi myös vaikuttaa valvonnan laajuuteen. Hän voi esimerkiksi määrätä, että valvonnassa sovelletaan holhoustoimilain säännöksiä, jotka velvoittavat valtuutetun antamaan maistraatille määräajoin selvityksen talouteen liittyvien asioiden hoitamisesta.

Lisää tietoa edunvalvontavaltuutuksesta

Edunvalvonnasta on oma artikkelinsa.

Edunvalvontavaltuutuksesta kertovia esitteitä saa maistraateista ja oikeusaputoimistoista suomeksi ja ruotsiksi. Lisää tietoa oikeusministeriön verkkosivulta 2.

Artikkelin tunnus: dlk00891 (031.018) © 2022 Kustannus Oy Duodecim